

פרק ב'

פיקוח על הנהגים ונהגים

הנהלת "המפעל" וקציני הבטיחות בתעבורה אחראים לקיום הוראות תקנה 585 שפורטו לעיל ולהוראות המפורטות להלן:

1. ניהול תיקי נהגים ונהגים

1. א. קצין בטיחות בתעבורה ינהיג וינהל "תיק נהג" לגבי כל אדם הנוהג ברכב של החברה/התאגיד/המפעל/המוסד (כולל בני משפחה הרשאים לנהוג).
1. ב. הוראה זו חלה לגבי נהיגה על כל שסוג של כלי רכב ממונע כולל מכונות ניידות וטרקטורים.
1. ג. פרקי זמן של נהיגה בפועל – גם אם קצרים או בלתי סדירים – מחייבים קיום הוראה זו.

2. קבלת ובחינת נוהג חדש

קיום ההוראות שניקבעו להלן מתחייב מהנאמר בתקנות: 25 ; 585 ; 587 ; ג' (א) מתקנות התעבורה.

❖ בחינה עיונית

2. א. קצין בטיחות לא יניח לאדם לנהוג ברכב החברה אלא לאחר שקיים הוראות אלו:
2. ב. בדק את עברו של הנהג החדש מבחינת כישוריו וניסיונו לנהוג בכלי רכב, שבהם הינו אמור לנהוג.
2. ג. יערוך מבחן שיאפשר לעמוד על מידת ידיעותיו, המחייבות אותו כדין עפ"י התקנות. המבחן יכלול: ידיעת התקנות הנוגעות לו; התמרורים והכרת – הרכב שבו הוא אמור לנהוג.

❖ המבחן המעשי

2. ד. המבחן המעשי יכלול את מידת היכולת והמיומנות של הנהג להפעיל את כלי הרכב שבו ינהג בבטחה בכל תנאי הדרך.
2. ה. הוראה זו חלה על "הנהג המקצועי" והן על "הנהג" בו לצרכי תעבורה בלבד, בלי להתחשב בדרגת הרשיון והוותק בנהיגה.

❖ רישום פרטי המבחן

2. 1. היה ובתום המבחן סבור קצין הבטיחות שהמועמד רשאי לנהוג בכלי הרכב של החברה / המפעל / תאגיד יוציא "הרשאת נהיגה פנימית" (רשיון נהיגה פנימי).
2. 2. הוראה זו מתייחסת לגבי כל עובד חדש העשוי לנהוג ברכב החברה לאחר תחילת עבודתו של קצין הבטיחות.

❖ הדרכה נוספת של הנהג תוך כדי עבודה

2. 2. ח. היה והגיע קצין הבטיחות למסקנה כי הנהג טרם הוכיח יכולת ומיומנות המספקת להפעיל בבטחה את כלי הרכב, יכין תכנית הדרכה והכוונה על מנת לפתח אותם הכישורים או הרגלים שחסרו בעת המבחן.
- בתום שלב זה יערך מבחן חוזר על פי שיקול דעתו ויפעל כאמור בסעיף 2 (6).
2. 2. ט. קצין הבטיחות רשאי לצורך הדרכה מעשית, להשתמש בשרותיו של אחד הנהגים המיומנים, היכול להוות דוגמא, או לחילופין בבי"ס לנהיגה לאחר שהנחה אותו באשר לתרגולת הדרושה.

❖ רישום

2. 1. ממצאי המבחן הסופי ירשמו ב"כרטיס הנהג".

3. הדרכת נהגים תוך כדי עבודה

- על קצין הבטיחות לדאוג לכך שכל הנהגים והנהגים ברכב החברה יעודכנו בהתמדה בכל הנוגע לדינים ותקנות התעבורה המתייחסות אליהם:
3. 3. א. קצין בטיחות בתעבורה אחראי לעדכון ידיעותיהם של הנהגים בכלי הרכב שבפיקוחו בתחומים הבאים:

❖ עדכון ידיעות

- ✓ עדכון ידיעות הנוגעים לחובות הנהג החלות עליו עפ"י תקנות התעבורה ודינים אחרים.
- ✓ עדכון ידיעות באשר לשינויים בתקנות ודינים אחרים.
- ✓ הכרת אופן הטיפול של הרכב הספציפי והטיפול בו.
- ✓ תפעול נכון של מערכות ההיגוי והבלימה בתנאי דרך שונים.

- ✓ נהיגה נכונה.
 - ✓ נהיגה בלילה – בתנאים מכבידים.
 - ✓ ניתוח תאונות ואירועים תעבורתיים לשם הפקת לקחים.
 - ✓ פריקה, טעינה, העמסה והובלת משאות.
 - ✓ לחובות הנהג באשר להפעלת מכונות ניידות וכלים ספציפיים שונים.
3. ב. בביצוע המעשי של תכניות ההדרכה ראשי קצין בטיחות להיעזר בגורמי הדרכה שאושרו ע"י מחלקת קציני בטיחות "הרשות".

❖ הדרכה

3. ג. ההדרכה תבצע בכל דרך אפשרית, כנסים, מפגשים מקומיים, שיחות יחיד – הכל לפי המקרה.
3. ד. תהליך ההדרכה מחייב את כל הנוהגים ברכב החברה / המפעל / התאגיד / המוסד, ויתבצע ביוזמתו של קצין הבטיחות בתיאום עם גורמים רלוונטיים אחרים.

❖ רישום

3. ה. פרטי התדרוכים והקורסים ירשמו "בכרטיס הנהג" הנוגע לענין.

4. הטיפול בעבירות התנועה

❖ רישום עבירות

4. א. נודע לקצין הבטיחות על עבירת התנועה (מלבד חניה) בגינה הורשע "הנהג", שיש עמה כדי לפגוע בכללי הזהירות, ירשום פרטים ומסקנותיו "בכרטיס הנהג".
4. ב. קצין הבטיחות ידון עם הנהג בפרטי העבירה כדי למנוע הישנותה.
4. ב. 1. משאיות + אוטובוסים, טכוגרף (רשם נסיעות אלקטרוני).

❖ תלונות על נהיגה

4. ג. במקרה של דיווח על נהג או נוהג מגורם פורמלי או אפורמלי באשר לאופן נהיגתו – הן לחיוב והן לשלילה – יחקור קצין הבטיחות או נסיבות המקרה וירשום המסקנות שיסיק ב"כרטיס הנהג".
4. ד. במידה שהתלונה מוצדקת יפעל כנגד הנהג על פי שיקוליו ומסקנותיו.

5. פיקוח על שעות העבודה והמנוחה של הנהגים המקצועיים

5. א. קצין הבטיחות יביא לידיעת הנהלת החברה/המפעל/המוסד/התאגיד להנהלת סידור העבודה ולנהגים הנוגעים לענין דבר חובתם לקיים הוראות תקנה 168 מתקנות התעבורה.
5. ב. התקנות מתייחסות ומסדירות את שעות העבודה והמנוחה של הנהג המקצועי.
5. ג. קצין הבטיחות יבהיר להנהלה ולנהגים את הסיכונים הבטיחותיים החמורים שעשויים לנבוע מאי קיום הוראות התקנה הנ"ל.
5. ד. קצין הבטיחות יפקח על קיום הוראות אלה על ידי בדיקת סידור העבודה של הנהג ומעקב בדרך במידת האפשר.

6. פיקוח אחר מצב בריאותו של הנהג

6. א. חתימה על הצהרת בריאות אחת לשנתיים. קצין הבטיחות יפעל במקרים שיש צורך בחוות דעת רפואית בהתאם לנסיבות כדלקמן:
 6. ב. יבקש חוות דעת של רופא תעשייתי.
 6. ג. יבקש חוות דעת של רופא עיניים.
 6. ד. יסתייע בבירורים עם הממונים על הנהיגה במשרדי הרישוי המחוזיים.
 6. ה. בתיאום עם הנ"ל יפנה נהגים לבדיקה למכון הרפואי לבטיחות בדרכים.
 6. ו. כל הפעולות הנוגעות למצב בריאותו של הנהג שיש בהן כדי להשפיע על כושר הנהיגה שלו או להגבילו, מחייבות את קצין הבטיחות לפעול כאמור או להיוועץ במחלקת קציני הבטיחות.
6. ז. ממצאים מכל פעולה שנערכה בתחום זה ירשמו על ידי קצין הבטיחות ב"כרטיס הנהג".

הערה: במידה ומתעוררת בעיה של צינעת הפרט, יפנה קצין הבטיחות את הנושא למנהל כח אדם במפעל.

7. תאונות

כללי:

אין חשיבות לגודל הנזק. מי נפג ואיך נפגע. לדידו של קצין הבטיחות כל תאונה היא תאונה קטלנית ואם איננה כזאת, הרי זה ענין של מקריות בלבד.

❖ נוהל התנהגות בעת תאונת דרכים

7. א. קצין הבטיחות בתעבורה יוציא נוהל שינחה לכללי ההתנהגות בתאונות דרכים. הנוהל יחייב את כל הנוהגים והנהגים שבפיקוחו.
7. ב. הדבר בא להבטיחו התנהגות נכונה בעת תאונת דרכים שחייבת להיות תואמת את התקנות הנוגעות לעניין.

❖ חובת הנהג בעת תאונת דרכים

7. ג. על קצין הבטיחות להביא לידיעת הנהגים שבפיקוחו את החובות המוטלות עליהם עפ"י תקנות 144 – 146 המסדירות את התנהגות הנהג ברכב בעת התאונה.

⊕ חקירת תאונה

7. ד. בכל מקרה של תאונה, הכולל נזק בלבד, ינהג קצין הבטיחות כלדקמן:
7. ה. יחקור אישית את התאונה מההיבט הבטיחותי.
7. ו. יחייב את הנהג המעורב בה למלא "דו"ח תאונה" – (לענין זה טוב הטופס הסטנדרטי של חברות הביטוח).
7. ז. ממצאי ומקנות החקירה חייבים להיות מסווגים "לתאונה נמנעת" או "תאונה בלתי נמנעת".

⊕ רישום מסקנות

7. ח. באשר לנהג ירכז קצין הבטיחות את מסקנותיו בארבעה סעיפים חליפיים:

- ✓ הנהג איננו אחראי לתאונה.
- ✓ הנהג אחראי חלקית לתאונה.
- ✓ הנהג אחראי לתאונה.
- ✓ האמצעים שיש לנקוט נגד הישנות המקרים.

⊕ רישום

7. ט. הממצאים והמסקנות כאמור ירשמו על גבי הטופס הנ"ל "וכרטיס הנהג".
7. י. קצין בטיחות ינהל תיק תאונות, שבו יתוייקו כל טפסי הדו"ח על תאונות בנושא ויהיה ראשי לשמרם ולתייקם בתיק הנהג. כל התאונות ירשמו בכרטיס ריכוז תאונות שנתי.

⊕ נקיטת אמצעים

7. יא. במקרה של מסקנה המחייבת נקיטת אמצעים נגד הנהג ברכב המעורב בתאונה, יפעל קצין הבטיחות בהתאם לאפשרויות הבאות:

- ✓ יודיע למנהל החברה/המפעל/המוסד/תאגיד ממצאיו והמלצותיו.
- ✓ במידה ויש צורך בנקיטת אמצעים בתוך מסגרת המפעל/החברה/מוסד/תאגיד, יביא את העניין בפני ועדת פריטטית או משמעתית, אם זו קיימת.
- ✓ ישחזר עם הנהג את התאונה ויבהיר לו מה עשה או לא עשה כדי למנעה.

⊕ הודעה לבעל החברה/המפעל

7. יב. הגיע קצין הבטיחות למסקנה כי המשך נהיגתו של הנהג הנוגע לעניין או המעורב בתאונה יש בו סיכון לתנועה יפעל כאמור בתקנה 587 (א), מתקנות התעבורה, יודיע להנהלת המפעל והעתק מהודעתו זו להנהלת החברה יועבר למחלקת קציני בטיחות לא יאוחר מ - 7 ימים מיום מתן ההודעה להנהלת המפעל/החברה/המוסד/התאגיד.

⊕ חובות ההנהלה

7. יג. חובה על הנהלת המפעל/החברה/המוסד/התאגיד להודיע לרשות" על האמצעים שנקטו בהתאם לנדרש בסעיף 7 (12) לעיל.
7. יד. לא ננקטו אמצעים כל שהם כפי שהומלץ ע"י קצין הבטיחות וכאמור לעיל, תהיה ההנהלה חייבת לנמק את עמדותיה, או הסתייגויותיה בפני "הרשות", בסמוך למועד שנקבע בסעיף 7 (12) לעיל.
7. טו. בתום ההליך הנ"ל, יועבר הטיפול "לרשות", שתפעל עפ"י סמכויותיה כמוגדר בתקנות.

